СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 27. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 7-го лютого 1946. No. 27. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, February 7, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

УРЯД ПЕРЕБИРАЄ РУХ ТЯГЛОВИХ ЛОДОК У НЮ ЙОРКУ

На доручення президента Трумана федеральний уряд рішив перебрати на себе рух тяглових лодок у нюйорській пристані від вівтірка 6. лютого. Негайно після того, як уряд проголосив своє рішення, провідники страйкарів заповіли зібрання, щоб обговорити поворот до праці. Це сталося по конференції провідників із посадником міста О'Двайером, який представив страйкарям трагічні наслідки задержання достави вугілля та нафти вчасі страйку.

Страйк тяглових лодок прийшов доволі несподівано між іншим тому, що предсідник юнії докових робітників Джозеф П. Райен тратить силу у своїй юнії, приналежній до Американської Федерації Праці. Коли власники тяглових лодок переговорювали з Райеном, відділ 333 юнії, який тбіймає 3,500 членів, вибрав окремого представника до переговорів, а це капітана Вилйема Брадлія, який, є предсідником цього відділу.

Політичний підклад страйкового руху.

Страйк на тяглових лодках у нюйорській пристані припав на час, коли Окружна Рада Юній Конґресу Промислових Організацій — СІО — Великого Ню Йорку наважилася викликати загальний двогодинний страйк наступного понеділка на знак симпатії зо страйкарями електротехніків у підприємстві Вестерн Юніон Телеґраф Компані, а також на знак протесту проти нового робітничого законопроєкту, над яким ведеться дискусія в палаті репрезентантів у Вашинґтоні. Цей загальний страйк має всі признаки політичного страйку тимбільше, що юнії СІО в стейті Масачусетс заповіли теж двогодинний страйк на 12 лютого з домаганням признати страйкарям нагороду з суспільного обеспечення вчасі страйку.

Заповіджений двогодинний загальний страйк у Ню Йорку має обняти теж і каблеві получення з Европою, Південною Америкою й Африкою. СІО твердить, що вже 90,000 робітників заявило свою готовість приєднатися до цеї демонстрації. Заяви ґотовости до страйку оприлюднили провідники юній в кравецькому промислі, в так званих департаментових крамницях, морських робітників, клерків у дроґеріях, вирібників радіових апаратів і каблевих клерків.

ПРОТИСТРАЙКОВИЙ БИЛ У ПАЛАТІ МАЄ БІЛЬШІСТЬ.

Усі змагання противників протистрайкового законопроєкту Кейза, щоб цей законопроєкт зробити нешкідливим, упали. Більшість палати репрезентантів пильно берегла внесків противників і відкидала їх один за одним. Та ще мають передоскутувати і переголосувати нових 16 поправок до законопроєкту.

Надія на швидке голосування над цілим законопроєктом Кейза, чезне тому, що комісія для законопроєкту в справі запевнення праці кожному, вже передискувала всі справи і внесе законопроєкт під наради в повній палаті. Вчасі дискусісії над поправками до била Кейза конґресмен Смит з Вирджінії заявив, що ці поправки мають на цілі „саботувати, стерилізувати та перемінити на методи Аль Капона" бил Кейза. Інтересне, що голосування над поправками до законопроєкту Кейза відбуваються вітверто.

НАДІЮТЬСЯ СКОРОГО НАЛАДНАННЯ ПИТАННЯ ЦІНИ Й ЗАПЛАТИ.

Адміністратор Цін Честер Бавлс виготовив вже цілий проєкт, як наладнати підвишку цін при одночаснім забезпеченню підвишки робітничих платень і вислав його до застанови кругів з Білого Дому. На четвер запрошено на конференцію предсідника СІО Филипа Морея, щоб з ним обговорити цей проєкт, а після цього така компромісова формулка малаб бути прилюдно проголошена як підстава для наладнування всіх спорів в справі платні. Колиб ця формулка була принята інтересованими ґрупами, тоді уряд положив би трівкі основи під повоєнну промислову реконверзію.

ЗАСАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ НА МИРОВИХ ПІДСТАВАХ.

Президент Труман видав розпорядок, на підставі якого привернено мирні засади так званої „суспільної служби" — „сивил сервис". Від 16 березня 1942 року признавано іспитованим робітникам і службовикам працю в деяких бюрах і федеральних підприємствах лише на такий час, доки не повернуться ветерани з війни. Тепер уже закинено такі назначення, а перемінено на постійні з тим, що бувші вояки мають першенство при назначеннях.

Злучені Держави признають уряд Румунії

Злучені Держави проголосили дипльоматичне признання уряду в Румунії, як про це говориться в комунікаті департаменту стейту. В ньому сказано, що американський представник у Букарешті вручив відповідну ноту румунському урядови. Є це у виконанню конференції міністрів закордонних справ у Москві, відбутій в грудні 1945 р. Інші аліянтські держави мають проголосити своє дипльоматичне признання. На підставі умови в Москві румунський уряд допустив у свій склад представників двох опозицийних партій, а премієр Ґроза заповів, що переведе незабаром вибори на підставі свобідного й демократичного голосування. — Після признання румунського уряду Америкою ще лише не признаний болгарський уряд із усіх балканських урядів. Там не вдалося ще довести до порозуміння опзоиції з теперішнім про-советським урядом.

ВАШИНҐТОН ПРОГОЛОСИВ ПІДСТАВИ ДЛЯ ПЕРЕМИРЯ З ІТАЛІЄЮ.

Департамент стейту у Вашинґтоні оприлюднив свої точки для перемиря з Італією. Надіються, що інші Великі Потуги проголосять свої точки, які малиб бути накинені Італії заки ще прийде мирова конференція. Американські засади перемиря такі: 1. Аліянти зрікаються всякого вмішування в справи експортової й імпортової торговлі в Італії і загалом у фінансові італійські справи; 2. італійські збройні сили, як на суші так і на морю, будуть піддані під аліянтську команду; 3. Аліянти не будуть вмішуватися в чисто нутрішні політичні справи Італії. — Умови перемиря не згадують нічого про італійські границі ані кольонії. Вони всетаки творять якісь підстави у переході від безумовної здачі до ґарантованих засад поступування Аліянтів. Америка проголошує свої засади тому, що не надіється скорого приняття умов мирової конференції, яка має розпочатися в травні в Парижі.

ШІСТЬ МІЛІОНІВ ТОН ПШЕНИЦІ ДЛЯ ГОЛОДНОЇ ЕВРОПИ.

Кабінет президента Трумана передискутував висилку з Америки 6,000,000 тон пшениці для виголоднілої Европи до 1. липня 1946. Уряд має проголосити ще одну заяву про конечність висилати харчі з Америки в Европу і про конечність жертв збоку американських громадян для такої цілі.

Совети проти пропозиції пані Рузвелт у справі скитальців

Американська делеґатка до Асамблеї Обєднаних Держав, пані Елінор Рузвелт, пробувала заставити цю організацію зрушити з місця справу охорони европейських скитальців. А порушила вона ту проблему на нарадах Соціяльного, Культурного і Гуманітарного Комітету Обєднаних Держав, якого вона є членом. Вона предложила тому Комітетови резолюцію, в якій піднесла три принципи, якими треба би руководитись при вирішуванню справи скитальців, яка повинна бути віддана спеціяльній комісії Економічної й Соціяльної Ради. Дебата над тими принціпами тривала шість годин. Дальші наради треба було перервати, бо пані Рузвелт мусіла відійти на інші наради. Пані Рузвелт запропонувала, щоби Економічна й Соціяльна Рада руководилась тим, щоби не змушувати скитальців силою вертати до своїх країв, якщо вони відмовляються вертати. Зате пропонувала, щоби в порозумінню з урядами тих країв робити все можливе, щоб переконувати скитальців, щоби вертали домів. Теж не повинно бути ніякого зглядy, згідно з міжнародними договорами, для воєнних злочинців, квізлінґів і зрадників. Ті скитальці, пропонувала пані Рузвелт, що не є воєнними злочинцями, квізлінґами і зрадниками, а відмовляються вертати, повинні бути взяті під опіку того комітету, який буде встановлений для цеї цілі Економічною і Соціяльною Радою Обєднаних Держав. Усі ці пропозиції не подобались представникам Советів і Югославії. Пані Рузвелт переконувала їх, що є багато таких людей, що не є квізлінґами і зрадниками, а не хочуть вертати до своїх країв, бо не погоджуються з режімами, що істнують на їх землях. І цього не булоб потреби брати під увагу, казала пані Рузвелт, колиб у тих краях можна було вирівнювати різниці поглядів виборчою карткою чи законним шляхом. Одначе Совети і Югославія були взагалі проти цього, щоби скитальчу проблему трактувати як якусь „міжнародну проблему", чи не визнавати силувану репатріяцію. Справу віддано підкомітетови під обради, чи нема якого іншого виходу з цеї проблеми.

ПОДІЛ БАЛКАНУ МІЖ БРИТАНІЮ І СОВЄТИ В 1944 РОЦІ.

Пишуть з Франції, що те, що Совети виступають проти Британії за її війська в Греції, означає, що псується те, що було наладжене в 1944 році у тайнім договорі між Британією і СССР. Тоді Чорчил погодився з Сталіном щодо сфер впливів у полудneво-східній Европі. Совети дістали контролю над Румунією, а Британія над Грецією.

„УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ" З „АРМІЇ ҐЕН. БОРА" ПІД ПЕРЕМИШЛЕМ.

Які „достовірні" інформації доходять з Варшави, можна пізнати, між іншим, по тім, що звідомляє Ню Йорк Таймс про масові арешти в Польщі. Пише, що з Варшави вислано дві дивізії війська для боротьби з „українськими націоналістами", на полудневому сході від Перемишля, та що ті „українські націоналісти" складаються з бувших вояків польської армії ґен. Бора (Коморовского), що то свого часу підняла у Варшаві повстання проти німців. Пригадаємо, що іншого разу подавано, що ці „українські націоналісти" це підпілля, що є під проводом польського ґенерала Андерса, що є в Італії.

ДО ЕВРОПИ НА ОКУПАЦІЙНІ ТЕРЕНИ.—На образку бачимо норски Дядька Сема, а теж майора Роберта Л. Брунера, їхнього команданта, що відїхали на кораблі Джордж Вашинґтон до Европи для служби разом з американською окупаційною армією. На тому самому кораблі відїхало для такої служби теж і 6,000 американських вояків. Норсок було 308.

ДИПЛЬОМАТИЧНИЙ ДВОБІЙ В О.О.Д. МІЖ БЕВИНОМ І ВИШИНСЬКИМ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Рада Забеспеки Обєднаних Держав продовжувала на тайних нарадах дебату над советським закидом, що британські війська в Греції є загрозою для світового миру. Дебата, як пишуть американські кореспонденти, мала бути ще гострішою, як була попереднoго разу. Та проте не довела до ніякої розвязки. Стало на тому, що обидві спорячі сторони, яких речниками є Е. Бевин, британський міністер закордонних справ, і А. Вишинський, заступник комісара закордонних справ СССР, віднеслися до своїх урядів по дальші інструкції. Вишинський не годиться на ніяку пропозицію, яка не згадувалаб за те, що є найголовніше в советськім обвинуваченню, себто за те, що британські війська в Греції є загрозою для миру. Знов Бевин домагається, щоби було вирішене, що британський уряд і британський нарід вільні від тих закидів, що їх видвигають Совети. Ще кажуть, що тяжко припускати, щоби Британія уступила.

ОЗЛОБЛЕНІ ЧЕРЕЗ ВЕТО СОВЄТІВ.

Пишуть з Лондону, що не можна казати, щоб Совєти зєднували собі в когось симпатію ізза вживання свого вета в Орґанізації Обєднаних Держав. Це вето вдержалося тільки на насильне домагання Совєтів. І то вдержалось в тому розумінню, що Пять Потуг, яким цей привилей прислугує, будуть покористуватись ним тільки в найважніших проблемах в крайнім випадку. Та в практиці виходить на що інше. Щойно зачались наради О.О.Д., а вже советський делеґат, А. Вишинський, двічи відгрожувався тим ветом, обстоюючи своє становище в Раді Забеспеки Обєднаних Держав, хоч проти цього були інші делеґати. Своїм вето Совети не допустили, наприклад, до вибору канадійця, Лестера Пірсона, ґенеральним секретарем О.О.Д.

ОСІДОК О.О.Д. ЗАТВЕРДЖЕНИЙ.

Комітет з представників 18 держав, що істнує в Орґанізації Обєднаних Держав для вистудіювання місця осідку для цеї орґанізації в Злучених Державах, погодився на те, щоби цей осідок був у Вестчестер Кавнті, на території, що є між Норт-Стемфорд-Ґрінвіч. Рішення запало по предложенню комісії, яка шукала за місцем осідку в Злучених Державах, а якої головою є д-р Стоян Ґавріловіч, делеґат Югославії. Кажуть, що Асамблея О.О.Д. цілком певно затвердить цю пропозицію. Обєднані Держави заплатять відшкодовання власникам землі й будуть платити $700 за акер. Значить, що заплатять за саму землю понад 18 міліонів долярів. Кажуть далі, що Австралія буде ще пробувати змінити цю пропозицію на таку, щоби Сан Франсиско стало осідком О.О.Д. Але це їй не вдасться.

ЧЯНҐ НЕ БУДЕ КАНДИДАТОМ.

Як Китай переведе свої перші вибори, згідно з новою контитуцією, то кандидатом на президента держави не буде ґенераліссімус Чянґ Кай Щек. Таке заявив цей останній ґазетярам. Казав, що як влада перейде на нарід, то з тим скінчиться його відповідальність і він хоче виїхати на відпочинок, і то до Злучених Держав разом з своєю дружиною. На запит, як буде тепер в Китаю, він відповів, що це щойно початок співпраці різних партій, а кожний початок не легкий..

ХАРЧЕВА КРІЗА В БРИТАНІЇ.

Населення Британії почуло немилу несподіванку від свого міністра харчів, яким є сер Бен Смит. Він говорив з парляменту через радіо, що в цілому світі бракує харчів, та що тому мусить прийти в Британії до зниження пайки на масло й товщі. Навіть хліб мусить вернути до свого чорного, воєнного стану. Такий є „гіркий овоч перемоги", говорив міністер, що майже кожний нарід у світі має тепер менше їсти, як мав в найчорніших годинах у часі війни.

ПІДУПАДАЄ АВТОРИТЕТ О.О.Д.

Про таке пишуть ті самі американські кореспонденти з Лондону, що ще перед кількома днями писали інакше. А це головно через впертість советських представників, що в нічому не уступають і доводять до цього, що треба довго говорити над найменшою дрібницею.

ВСЕ ЗА ВИШИНСЬКОГО.

Як звідомляє Брукс Аткинсон з Москви, то советська преса представляє спір між СССР і Британією на нарадах Ради Забеспеки Обєднаних Держав в той спосіб, що дає три рази більше місця на те, що говорить А. Вишинський про британську загрозу для світового миру, ніж на те, як це виясняє Е. Бевин. Вияснення Бевина виглядає в цій пресі на благання бути толерантним супроти Британії.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ОБЄДНАНО ДО РАТУВАННЯ ЖИТТЯ СКИТАЛЬЦІВ

Хто хоч трохи обізнаний з історією громадського життя американських і канадійських українців, той, якщо йому загальне добро на серці, дякує Богови, що українці в тих важких часах змогли збудувати у Злучених Державах і в Канаді обєднуючі центральні установи, як для політичної акції, так і допомогової. Бо тільки подумаймо, що то був би за розгардіяш, якби це не було сталося? Киньмо памятю у минуле, а зараз відчуємо, яке лихо у нас на думці.

Завдяки тому обєднанню наших сил ми змогли осягнути поважні успіхи. Ми скріпили себе на домашньому фронті, в нашому нутрі. Ми не дали затроїти нашого організму, тут і в Канаді, московсько-комуністичною пропагандою і не дали його втягнути в фронт, звернений проти справжніх визвольних змагань українського народу, чи проти наших братів — українських скитальців в Европі. Ми вибороли — не зважаючи на страшну кампанію комуністів і комунізуючих — урядовий дозвіл на самостійну українську установу для допомогової акції, допомагаючи тим чином зорганізуватись по війні ще й нашим братам в Европі. Ми повели теж спільно акцію оборони українського народу, а зокрема українських скитальців.

Цього всього ми не булиб доконали розбитими силами. Доконано цього обєднаними силами! Памятаймо на це — завжди і всі до одного. Бо ще прийдеться нам так багато зробити, що дотеперішню працю будемо згодом уважати щойно налагодженням апарату для властивої праці.

Доля українського народу така, що в теперішнім міжнароднім положенню ледви чи є який вигляд на те, щоб вона скоро могла поправитись. Але буде величезним нашим успіхом вже й те, коли ми зможемо порятувати якусь малесеньку частину українського народу, коли вратуємо життя хоч частині жертв націстівського та советського тоталітаризму, що опинились на скитальщині в американській, британській та французькій зоні. Отсе й є наше чергове завдання: ратувати життя наших рідних. Не „пакунок", висиланий до Европи, є нині найважнішою справою, хоч і він важний і потрібний. Життя наших братів є важніше й дорожче. Це правда, що супроти цього, що діється на українських землях під кремлінською диктатурою, ми є цілковито безсильні. Бо безсильними являються навіть і великі демократичні потуги. Вони не годні навіть провірити, що там діється. Проте можемо принаймні інтерпелювати у тих справах, що відносяться до життя українців під американською, британською, чи французькою владою. Саме ці справи приходять тепер на порядок міжнародних нарад. Вони будуть вирішуватись десь у найближчих тижнях, чи місяцях. І на це, як нам здається, треба нам нині звернути найбільшу увагу. Та поступати разом, обєднаною силою. І тої обєднаної сили не ослабляти, а тільки її скріпляти.

Комунізм загрозою Кореї

Америка й Совети погодилися перед закінченням війни проти Японії на окупацію Кореї менше більше по половині з такою застогою, що впродовж яких пяти літ цякраїна відзискає свою колишню незалежність. Та ледви японці забралися з Кореї, а вже почали звідти приходити різнородні вісти про те, що там нарід незадоволений з американської окупації. Знов з советських джерел приходили вістки, що то Америка підбурює корейців проти советської окупаційної влади. У часописах появилися тепер вияснення про положення в Кореї, написане головою Корейської Комісії у Вашингтоні, полковником Бен С. Лимбом. Зогляду на ясність його виводів, варта з ними точніше зазнайомитися.

Лимб твердить, що безпосередно після окупації Кореї повстали там численні партії, які остаточно злялися в дві головні ґрупи, а це націоналістів і комуністів. Треба наперед зрозуміти підклад тих ґруп, щоб зрозуміти їхню поведінку. Поправді кажучи, твердить полк. Лимб, **комунізм це не якась партійна справа; це просто питання життя й смерти для корейської нації.** І це тому, що скрайні комуністи в тому краю признають своєю „батьківщиною" заграничну державу. Ці комуністи це просто іграшка в руках сусіда, який робить усе, що лише може, щоб викликати проти-демократичний сентимент в цілому краю.

Ще перед тим, заки Корея була поділена на дві частини поміж Аліянтів, число комуністів в Кореї було мале. Та потім почали вже комуністи напливати великою силою на південь від 38 полуденника, тобто до американської окупаційної зони. Тепер вони переводять свою орґанізацію в цілому краю, при чім страшать і граблять людей. У місті Сеуль вони зорґанізували так звану „Людову республику" і почали свою аґітацію проти подавляючої більшости корейців, які хочуть демократичного ладу, як і проти Американської Військової Влади. Та тепер нарід вже пізнав, хто це оті комуністи і вже відвертається від них. Майже ціла південна Корея стала тепер по боці націоналістів. А й з півночі приходять вісти, що там нарід не хоче приняти комунізму.

Найнебеспечнішою частиною комуністичної діяльности це те, що вони хочуть узяти верх у краю всякими засобами, справедливими чи підлими. Вони вживають такої самої тактики як китайські комуністи на те, щоб розбити нарід на двоє. Спершу вони поставили певні домагання до корейського Тимчасового Уряду, а як лише ті домагання сповнено, так вони негайно ставлять другі, додаткові домагання. Так іде в безконечність, а все нове домагання йде після заспокоєння попереднього аж доки вони або не опанують або доки не зруйнують краю. Такої тактики трималися китайські комуністи.

Одначе є якась різниця між китайськими і корейськими комуністами. Комуністи в Китаю дійшли до сили впродовж більше ніж двацяти літ, доки не запанували над великою частиною краю. А в Кореї комуністи почали щойно бути голосними.

Становище корейського Тимчасового Уряду таке, щоб узяти в свій склад представників усіх партій, включаючи й комуністів. Це зробили на те, щоб створити загальний фронт і щоб Аліянти могли признати цей Тимчасовий Уряд як правдивий уряд Кореї. Для цієї цілі встановлено „Центральний Комітет Співпраці" і всі ґрупи, отже й комуністи, забовязалися відложити на бік їхні партійні програми, щоб довести до незалежности краю.

Та ледви це сталося, як комуністи залишили співпрацю. Вони мають на цілі недопустити до однодушности корейців. Вони саме тепер почали видвигати домагання одні за другими, щоби мати притоку до саботування всіх змагань до добробуту цілого народу. Це пізнати по тім, що на спільних зібраннях вони вивішують портрети диктатора сусідної держави, а при тім вони заявляють, що Корея повинна бути прилучена до сусідної держави.

Та не зважаючи на те, корейці таки змагають до настановлення правдивої демократичної форми правління на лад Злучених Держав. Цілий корейський нарід вважає, що такий лад найбільше надається для добробуту населення. А там, де комуністи завели свій режім, там запанувала біда, нужда, темнота і тоталітаризм.

Щоби завести трівкий і мирний уряд в Кореї, а з тим і на цілому Далекому Сході, дуже важним є, щоб держави, інтересовані в цій частині світу, змісця положили кінець насильному поділови краю і дали нагоду корейцям висловити свою збірну волю вчасі справді демократичних виборів так скоро, як це лише можливе, а потім хай уже корейський уряд служить своєму краєви.

⁂

Оце є урядове вияснення полковника Лимба, як голови Корейської Комісії. З нього бачимо, що він приписує все нещастя корейців під теперішню пору затіям сусідної держави, яка там насаджує комунізм. Хто це та „сусідна держава", не треба й говорити. А замітне в вияснению полк. Лимба є твердження, що де загніздився комунізм, там „панує біда, нужда, темнота й тоталітаризм".

За часів наїздів татарських на Україну повстала в українськім народі приповідка: „Де ступить татарва, там не поросте трава на сто літ". Тепер місце історичної татарви заняли їхні учні, большевики, лише з видосконаленими модерними засобами нищення людства.

Микола Чубатий.

За Інститут Української Національної Культури

II.

Критичне положення української національної культури в наші часи.

У виїмково критичнім положенню найшлася українська національна культура, відколи червона Росія окупувала всі українські землі та подбала, щоби не тільки ціла територія признана Москвою як українська, найшлася під Советами, але також, щоби перенесено українське населення з обшарів під Польщею до Советів. Тим сопособом всіх українців, крім тих на еміґрації, запроторила Москва в советську тюрму.

Саме цю ціль, щоб остаточно скапарити та вбити українського духа та знищити самостійну українську національну культуру, мала Росія, збираючи всі українські землі та всіх українців в межах советської червоної імперії. Йшло Кремлеви про це, щоби поза Советами не могла проквітати українська культура відмінного типу від того, що його до вірування подасть світило Кремль. Це теж одна із головних причин того безприкладного в історії польовання Советської Росії на українців, зокрема на українських діячів культури, що опинилися нині поза обсягом червоного кнута.

Теперішні церковні події на Західній Україні, попередні релігійні переслідування українських православних, а навіть ліквідація української православної церкви, повне відукраїнщення київської академії наук, що тепер тільки звязана з територією України, а не з її культурою, все це ясно говорить, куди піде дальша політика червоної Росії — на повне знищення української національної культури на всіх землях України.

Великі культурні вартости поза Советами.

На щастя велика скількість діячів української національної культури потрафили уратуватися та схоронитись поза впливами кривавої советської руки. На еміґрації найшлося багато високо вартісних спеціялістів української мови, історії, мистецтва та музики. Вони вже десятки літ, після розгрому української культури в 1930 році, марнувалися на підсоветській Україні та тепер використовуючи зрушення кордонів червоного царства опинилися по нашім боці. Не слід тепер вичисляти імен прямо з оглядів їх особистої беспеки, хоч вони в більшости відомі в Америці. Скажу тільки загально, що це спеціялісти високої міри, в силі віку, тому спосібні ще корисно працювати для дальшого розвою української культури аж до того часу, доки не дістануть змогу повернути на рідну землю та працювати та м для піднесення української культури на висоту рівну іншим, найвище цивілізованим народам.

Так само виеміґрувала майже вся духова еліта Західної України, працівники різних ділянок української науки, музики та мистецтва. Скажу знов тільки загально, що з тих сил в головних основах можнаб відбудувати львівське Наукове Товариство ім. Шевченка, заслужену некороновану Західно-Українську Академію Наук.

Поза рідними землями в Західній Европі нині великий запас українських культурних робітників з передвоєнної Чехословаччини. Вони теж опинилися поза обсягом Советської руки, бо всі українські празькі установи, Вільний Університет, Історично-Фільольоґічне Товариство, Подебрадська Академія зі своїм персоналом, опинилася на еміґрації. Так само виеміґрував з Берліна Науковий Інститут, зі своїми відомими науковими силами.

Поза тим запасом українських культурників по західній Европі розпорошені поодинокі одиниці, культурні працівники, що згуртовані разом з еміґрантами зі східної та зі західної України, є в силі створити поважну установу, що розбудує українську національну культуру поза Советами та збереже це аж до кращих часів для України, яких ми напевно ще діждемося.

Інститут Української Національної Культури.

Все це накладає на дві старші українські еміґрації за морем — у Злучених Державах та в Канаді, які вже є належно загосподарені, сплатити тепер поважний довг супроти української батьківщини та подумати про заложення Інституту Української Національної Культури в Злучених Державах Америки або в Канаді.

Такий Інститут вимагає двох річей — згуртування принайменше поважної частини українських робітників культури в одній із згаданих країн та подбати про матеріяльне вивінування такого задуманого Інституту Української Національної Культури.

Щоби подбати про зосередження принайменше частини культурних робітників в краю, де мав би повстати задуманий інститут, повинен повстати окремий комітет, зложений з заокеанських українців - науковців, що в порозумінню з Українським Допомоговим Комітетом Америки та Канади подбав би, щоби зосередити принайменше частини українських науковців в одній з двох згаданих держав, а інших перевезти в беспечне місце.

Справу матеріяльного вивінування такого Інституту Української Національної Культури мусілоб переняти на себе усе зорґанізоване заокеанське громадянство, в першу чергу в Злучених Державах та Канаді. В свій час повинна бути створена кураторія, зложена із представників головних заокеанських установ. Їхнім завданням буде передумати справу постійного буджету такої установи, покриваного частинно з фондів установ, частинно з жертв цілого українського громадянства на еміґрації поза Советами.

Задуманий Інститут та Заокеанські Українці.

Кожна культурна установа, що дотепер повставала серед українців на терені Злучених Держав чи Канади, була зовсім слушно плянована для потреб американського чи канадійського громадянства, зглядно її молодого покоління. В справі інституту треба собі поставити ясну мету. Задуманий Інститут не мав би бути інститутом для потреб тільки місцевого громадянства та достосовуватися до культурних потреб американських чи канадійських українців, зглядно їх молоді.

Вимоги тутешнього громадянства, як громадян тих країн є дещо відмінні. По моїй думці новий Інститут Української Національної Культури мав би бути свого роду українським Раперсвілем, тільки побудованим на ширші розміри. Це малаб бути еміґраційна українська академія наук, література та мистецтво. Ціллю інституту булоб вести наукові досліди над українською культурою, вести видавництва в українській мові та в мовах світових. Одним словом новий інститут мав би бути продовженням наукової, літературної та мистецької діяльности на чужині з виразним пляном повороту на рідну землю в пригожу хвилину для дальшої успішної праці над українською національною культурою, забеспеченою вже охоронною, благодатною рукою української влади.

Такий Інститут Української Національної Культури уратував би перед советсько-московським знищенням не тільки діячів української культури, але також саму українську культуру, як культуру окремої старої нації.

Над киненою мною думкою бажав би я, щоб розвелася широка громадянська дискусія в першу чергу українських науковців в Америці. Вона повинна заняти теж увагу найближчих центральних союзових конвенцій.

(Кінець).

СЛОВЯНСЬКІ ЛОВИ ТА НАРОДНЯ ВДАЧА

3)

Він назначує становище всіх мисливих, трицять до пятьдесять кроків один від одного, залежно від їх числа і місця яке мають покрити. Якщо ліс огороджений, замісць розміщувати їх на головних проходах і в прогалинах між сітками, він уставляє їх лінією, перетинаючи ліс надвоє. Молоді хлопці, що мають робити нагінку, знаходяться на місці, звідки треба буде пустити собак, можливо якнайближче. Тоді, ніби якийсь генерал, що перебігає лінію битви перед початком акції, головний лісничий переходить усі становища, поручаючи всім і кожному мисливому зокрема — порядок, спокій і чуйність.

Упевнившись, що все приготоване, він стає на чолі псарів і собак пускають. Ледве їх повідчіплюють, як вони вже скачуть з радости, кидаються бігти швидкі як вихор і зникають у бутині. Псарі трублять у ріг, щоб дати знати, що лови почалися. Мисливі, впяливши очі, нащудливши вуха в бік вітру, з пальцем на курку рушниці, стоять непорушно. Якусь хвилину панує мовчанка, хоч маком сій. Нараз гавкає собака, потім друга, і небавком уся гурма собак счиняє страшний галас. Луна у лісі повторяє ту музику, з якою мішаються крики псарників і свист батогів. Тимчасом на перше гавкання собак хлопчиська починають нагінку кричучи з усіх сил і бючи об дерева своїми дрючками. Перелякані вовки розбігаються і втікають. Стрілянина починається на всіх пунктах і ті, що їх не досягло олово, потрапляють у сіті. Тоді роги трублять славне „ура" смерти вовкам і перемоги мисливців.

Коли різня скінчилася, кожен оповідає ще свої подвиги; росказують тисячі оповідань, одне неймовірніше від другого. Пізніше починається бенкет, бо поляки кінчать отак усі свої лови бенкетом. Закуски розкладають на землі. Келих кружляє з руки до руки. Запалюються всі люльки; панує рівність і в цій хвилині нема більше ні панів, ні селян. Але майже ніколи великі лови не обходяться без випадку. Поляки не досить остерігаються перед нещасливими випадками; порядок і точність не є їхньою чеснотою.

Заки будемо говорити про лови у росіян, річ необхідна сказати декілька слів про їх спосіб виховувати собак. Як тільки ці звірята мають два або три місяці, їм дають їсти у довгому кориті. Псарники з великими батогами стають на обох кінцях корита; вони кричать: „бери його" і собаки кидаються на їство. Навпаки, коли псарники кричать: „назад", бючи батогом по ніздрях, вони відступають. Ця наука, часто повторювана, дисциплінує чудесно собак. Їх вправлятюь, щоб розуміли індивідуальний наказ; і коли кличучи їх по імені дати двом різним собакам протилежні накази, вони їх виконують, кожний зокрема, з дивною второпністю й слухняністю.

У Росії вживають того самого способу, щоб викрити леговище вовків; а що лови в лісах також майже такі самі, ми будемо говорити про лови з хортами і гончаками. У відкритих околицях вовки ховаються в болотах, між очеретами, і в хмизняках. Як тільки вислідять їх лігва, російські пани збираються як і польські пани, але дрібної шляхти майже не допускають. Щодо селян, то вони дістають накази та їх виконують.

У день ловлі пани і псарники їдуть на місце умовленої зустрічі. Собаки, не посчіплювані, біжать за конем псарника. Хорти, таксамо без смика, тримаються хвоста коней, які їм показано. Опинившись близько болота, у віддалі двох або трьох тисяч кроків, мисливі, маючи двох або трьох хортів, уставляються так, щоб оточити болото і коли ланцюх цілком завершений псарники кидаються з гончаками внеред. Коли вовк, змушений вилізти з болота, летить на ланцюг їздців, псарники кричать: „назад" і вся ця гурма запінених собак зупиняється та повертається слухняно до болота, щоб гнати знов іншого вовка. Тимчасом їздець, що знаходиться поставлений на тому місці, кудою перебіг вовк-утікач, кличе по імені одного або двох із своїх хортів і гукає на них: Бери його! Хорти кидаються, і він сам летить за ними навзаводи. Якщо один із цих собак переслідує вовка мляво, мисливий кричить до нього: „Назад!" а до хорта, що залишається: „Бери його!" і обидва слухають. Коли вовка затримають хорти, хапаючи його звичайно за вуха або стегна, мисливий в одну мить зіскакує з коня, хапає вовка за хвіст і вбиває його з одного маху ударом кинджала. Лови росіян не такі жваві, як лови поляків, але й менш галасливі; панує на них більший порядок.

Козаки полюють на вовка з гончаками і хортами; автім, вони волють іти на лови без собак. Їздці, озброєні у списи, або тільки канчуки плетені із шкури, їдуть у степ. Пани й селяни всуміш; найстарший віком або найбільш досвідчений командує всіми. Вони на степу розгортаються в лінію. Перший, що побачить вовка, дає знак застромлюючи шапку на кінець списа або канчука. Зразу всі мисливі розділяються на дві рівні ватаги і описують півмісяць управо і вліво. Таким маневром вовк

(Докінчення на стор. 4).

Дарія Віконська

ДО СИЛИ Й ПЕРЕМОГИ

Ідеал кожної людини — бути сильним і могутнім. Ця прикмета може мати рівнож збірний характер. Зрозуміло, що людина з вродженим гоном до значіння, яка з різних незалежних від себе причин не може заспокоїти його, поступово виробляє в собі прикре почуття меншвартости.

Варто підкреслити всі риски української збірної психіки, що випливають з цього простого або викривленого почуття меншвартости. Подаємо кілька цінних думок в цій справі.

Свідомість власної сили родить, часто навіть, лагідність і доброту в поведінці з іншими людьми. Сильний не примушений боятися слабшого. Сильний також не примушений удавати сильного, бо він ним є.

Можемо з певністю ствердити, що під сьогоднішню пору одинокий суспільно вироблений, гармонійний тип українця, який має свій власний стиль, ні в кого не позичений, ані не наслідуваний, клясичний стиль і своє власне, виключно йому притаманне духове та фізичне обличчя — це україніський- господар - хлібороб, селянин.

Душевно недоступний, чуттєво скупий, безумовно мовчазний, де йде про його власні, глибші, приватні переживання, він стоїть сьогодні на ціле небо вище від українця інтеліґента під кожним оглядом ще не виробленого. Господар-селянин — не штучний продукт духового імпортерства, не шабльон обезкровленої людини, як його витворює машинова цивілізація великих міст — а дитина природи, як видала її наша, а не інша земля, наше, а не інше підсоння, наші своерідні, ні які інші обставини життя.

Краще отвертий бунт, невдоволення, обурення, гнів, активний спротив, аніж боготворення первнів розкладу та занепаду. Сучасна українська ментальність носить на собі у високому степені печать тої ганебної психічної недуги: культу нужди.

Пересічний сучасний українець в очах нашого загалу мусить бути „бідний" та душевно пригноблений. Коли він дбайливо вбраний, бадьорий та самопевний, це, мовляв, "підозрілий тип", або не-українець.

Селянин не знає культу. Навпаки. Він бридиться нею. Він ненавдить її в себе й погорджує нею в інших. Він у глибині своєї незасміченої нездоровими інтелектуальними теоріями душі, консерватист аристократ.

На ґрунті низького, особистого еґоїзму та матеріяльної пожадливости розвивається також друга прикра риса характеру українського інтеліґента: невгамована зависть.

Взаїмне оплюгавлення, коли оперте на неправді, є передовсім недоцільне, а крім того воно в жалюгідний спосіб обнижує моральний рівень обох противників.

Взаїмне обкидування себе болотом, це проклята традиція черні, природний відрух одиниць, що свідомі власної підлости, не спроможні вірити в шляхетність інших. Шляхетна людина не соромиться шляхетного ворога.

Активність у значінні творчої праці рабові чужа. Виховний мент праці, передовсім творчої праці (кожна праця, наскільки вона не чисто механічна, машинова — може бути, бодай мінімально, творча) незнаний йому. Пана, який працює, він у дійсности уважає за дурного.

Головно вроджений нахил "старшувати" займає перше місце в недомаганнях наших орґанізацій. Кермуватися особистими мотивами замісць добром загалу — це ті прогріхи, які бачимо в інших, а не бачимо, або просто потураємо їм у себе. Звичка бачити зло не в собі, лише поза собою, звичка скидати вину за якусь невдачу на інших, або коли нема тих "інших", на — обставини — спільна примітивним вдачам, яким самокритика чужа. Ознакою цевироблених морально одниць є між іншим те, що вони все вимагають від інших, а наймеше від ссебе.

Особлива ввічливість нашого брата повинна збуджувати в нас деяку обережність: він послуговується неї тільки тоді, коли хоче когось зеднати для якоїсь справи та користи. В понятті нашого загалу ввічливість це панська видумка, якою щирий українець бридиться.

ЖАРТИ

Носить жалобу по першім чоловіці.

Приходить ніґерський проповідник до дому свого парафіянина і застає жінку в жалобі. Не знаючи, що сталося, питається парафіянки: „Як то, може ваш другий муж помер?"

— Ох, ні! Лише мій тепеішній чоловік так мені докучає, що я вдягнула жалібну суконку на знак, що я тужу за першим чоловіком, бо він був ліпший.

—o—

Як памятати на добрі постанови з Нового Року.

Найліпшим способом запамятати добрі постанови, які люди роблять з нагоди Нового Року, це списати їх і тримати в шуфляді аж до другого Нового Року.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

У ДОПОМОГУ СВОМУ ТЕКСАС. — Морський адмірал, Честер В. Німиц, уроженець Тексасу, прийшов на бенкет у Вашинґтоні вбраний „по тексанськи". Бенкет влаштовано для пропаґандних цілей, щоби поширити в Америці продукти стейту Тексас.

ГРОМОВЕ „НІ" СТАЛІНОВИ!

Під таким наголовком появилася стаття на редакційній стороні анґлійського часопису „Кенедійен Реджістер", Торонто, Онтеріо з дня 26-го січня 1946, де пишеться про українських утікачів, між іншим, таке:

„Право азилю для політичних збігців є признане як одне з найосновніших понять міжнародного право. До сьогодні було воно в пошані у цілому цивілізованому світі. Чи щойно тепер малиб його нарушити, щоб дальше уласкавлювати совєтського диктатора?

„Останне тижневе число „Реджістера" випечатало відозву до Премієра Міністрів, Мекензія Кінґа, від Комітету Канадійських Українців, де є підписані епископ - ординарій В. Ладика із епископом-помічником Н. Саварином, як представниками українців католиків Канади. Обвинувачується там, що військові власти у британській і американській окупаційній зоні Европи видали приказ, щоб вивезти утікачів українського походження до совєтських репатріяційних таборів на примусове вивезення до Совєтів. Це, як зазначує відозва, є засудом на смерть, що її безневинно накладається поза судовим доходженням і без права до оборони. Серед утікачів є епископи, священики, докторі, інжиніри, техніки, письменники й інші люди з високою освітою. Сталін хоче їх знищити як таких, що є живим символом демократичного способу життя й тому є визовом для цього режіму, що не позволяє на жадну свободу вислову й викорінює всякий і кожний спротив. Завертати їх до Росії, означає посилати їх на їхню власну смерть через катування по концентраційних таборах, чи скоріше знищення через розстріл.

„Совєти не мають жадного права до цих людей. Вониж ніколи не були горожанами Росії! Отсі утікачі у Німеччині, Австрії, Італії, Франції, Бельґії й Голяндії, були до війни горожанами Польщі, Румунії, Чехословаччини. Міжнароднє законодавство не дає ще жадного права Йосифові Сталінові з цього факту, що ці території, що з них вони вивтікали, тепер стали насильно прилученими до Совєтів. Згодитися на його домагання поставилоб британські й американські окупаційні авторитети у застрашене положення наставника криміналу, що передає вязня на хитку поталу й самосуд товпи. А що більше, коли Сталін покликується на право до згаданих територій, а не на насильство, то ще й нарід, що втік із згаданих країн, має право вибрати собі добровільне горожанство. Як вони рішилисяб, того Сталін вповні свідомий, тому і домагається, щоб їх завернути під молот і серп".

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Григорій Левуш з Елмайра, Н. Й., $5; Відділ 34 Українського Золотого Хреста з Дітройт, Міш., $25.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
43 W. North St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН.
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН,
1134 Atwood Rd., Philadelphia, Pa.
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.
РОМАН СМУК,
1515 Estes Ave., Chicago, Ill.
СТЕПАН КУРОПАСЬ.
2930 N. Montclaire St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУЛА
Box 777, Woodstock, Ont., Canada
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa
ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J
ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
ҐЕНОВЕФА ЗЕПКО.
1369 Brown St., Akron, O.
МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass
ЕВГЕН ЛЯХОВИЧ,
47 W. Maple Drive,
New Hyde Park, L. I., N. Y.
АНТІН ШУМЕЙКО.
25-50 30 Road, Long Island City, N. Y.
ДМИТРО ШМАҐАЛА.
4037 Riveredge St., Clevtland, Ohio
ЮЛІЯ БАВОЛЯК,
76 S. Tamaqua St., McAdoo. Pa.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Почтова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: BErgen 4-1016.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

217—218) Відділ 204 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й. .... $ 200.00
Попередно проголошено 21,691,85
Разом $21,891.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

Прохаємо читачів „Свободи", що змінюють свою адресу, виповнити оцей блянкет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації „Свободи". **10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.**

Імя й призвище ______________________ Ч. від. ____

Стара адреса ______________________

Нова адреса ______________________

____

ГУМОР

Купецький стиль.

— Чи можу дістати том оповідань Васильченка?

— Васильченка не маємо поки-що на складі, але можемо вам поручити Коцюбинського. Ручимо, що він багато кращий і ви не будете ніколи вживати іншого товару.

Довший вік.

Жінка читає часопис:

„Статистика стверджує, що тепер люди живуть пересічно на чотири роки довше, ніж раніше".

Чоловік утішений:

„Яке щастя!" То тепер ти будеш мати вже час попришивати мені ґудзики до сорочок".

Божевільний.

Фредрих Великий відвідавши раз Бресляв оглянув тамошній дім для божевільних. Директор обводив короля по різних салях, займаючи перше місце; за ним ішов король, потім адютант. Перед одними вузькими сходами спитав король: „Скажіть, будь ласка, як ви ведете сюди хворих таким вузьким проходом?"

— Зовсім просто, Ваша Величносте, провідник веде, в середині йде божевільний, а на кінці вартовий".

Король усміхнувся: „Коли так, то будь ласка заміняйтесь зі мною за місце".

Причина.

— Як це може бути? Що вивигадуєте, що Липський пробував застрілитись з любови. Виж сами мені сказали, що він закоханий і що його вибрана теж його кохає!

— Ви нічого не розумієте. Я говорив про наречену. А він стрілявся для зовсім іншої.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Дітройт, Міш. — До жертв, проголошених в числі з 1. лютого: д-р І. Грибик $20, адв. І. Панчук і проф. Н. Григоріїв по $5.

Словянські лови та народня вдача

(Продовження зо стор. 2-гої).

знаходиться замкнений у колі. Тоді один з мисливих відривається і переслідує втікача; їздець, що находиться напроти вовка, кидається у свою чергу, щоб відкинути його у коло, і перший займає назад своє місце. Коли вовкові вдасться вийти з облоги, мисливі маневром, у якому вони дуже вправні, утворюють скоро друге коло, так що вовк, переслідуваний безупину, паде небавком знесилений від утоми. Тоді козаки кінчать його ударами списа, ударами канчука, або накладають йому на шию мотузок і проводять до сіл, де його душать собаки на втіху жінок і дітей. Часто пробивають його ударами списа підчас утечі.

Є й нічні лови, про які годиться дещо сказати. В порі, як вовки починають збиратися у громади, вибирають дуже місячну ніч. Двоє лихих коней запрягають до великих саней, на які сідає до двацять мисливих узброєних у дубельтівки. Один чоловік, що сидить між ними, тримає в мішку молошне порося; по землі тягнеться сніп соломи, привязаний на мотузку. На відомих переходах примушують порося квичати. Вовки прибігають, обнюхують солому і атакують сані; приймають їх гуртовим стрілом. Ці лови убивчі для вовків, але й небезпечні для мисливих; бо, хай тільки коні сполошаться і сани перекинуться, вони пропали без рятунку. Вовки такі сміливі, що чіпляються саней, щоб кинутися на мисливих. Тимто ловці дбають про те, щоб забезпечити боки саней добре вигостреними косами. Коли на другий день будемо переходити тим самим місцем ловів, то побачимо всюди сліди крови та ями, що їх повигребували вовки в землі, бо заки кинуться на чоловіка, вони качаються по снігу і дряпають його підстрибуючи. І тільки з блискотющими очима, з розявленим і запіненим від сказу ротом вони кидаються на сані. Взимі згадані ями служать до їх вислідження, але нічні лови однакові у всякій порі року.

По цих дуже неповних нарисах спробуймо показати ті звязки, які істнують між характером цих народів та їхніми ловецькими звичаями. Лови у поляків трохи безладні. Якщо вони й піддаються дисципліні, то це тільки на один момент; по хвилині вони знов приймають свою звичку. На ловах, як на війні, вони показують себе такими, якими вони є в дійсности, із своїм нахилом до демократії, до рівности й самовідданости. Росіяни, звикли від колиски до суворого ладу, до цілком військового підданства, знають тільки дві речі на ловах: наказувати і слухати. Щодо козаків, то вони вміють завжди задовольнятися своїми засобами. На ловах вони не вживають ні собак, ні пасток; такзамо, як на війні, вони нехтують дисципліною і покладаються тільки на себе самих і на своїх коней.

Нема ніякого перебільшення в цих дорівняннях і думаємо, що на все треба звертати увагу, коли хочемо вивчити вдачу народів".

Переклав з французької мови
Ів. Д.

ПРЕЗИДЕНТ БРАЗИЛІЇ. — Це генерал Е. Ґ. Дутра, новобраний президент Бразилії, що з фаху є професійним вояком. Заповів нову конституцію для краю та демократичну владу. При інавгурації заступав Злучені Держави Діорелльо Г. Ля Ґвардія, бувший мейор міста Ню Йорку.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Тов. „Єдність", від. 163, відбудуться в неділю, 10. лютого, в 1. годині пополудні в домі Горожан, 847 Норт Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: Н. Курко, предс.; І. Потучко, рек. секр.; М. Паранич, фін. секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Тов. Укр. Січ, від. 39, повідоляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. лютого, в 3. годині пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів явитись на час, бо будуть важні справи до рішення. — За уряд: О. Шмокалюк, предс.; В. Осохівський, фін. секр.; І Пігуляк, кас.; А. Яворський, рек. секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 369, відбудуться в неділю, 10. лютого, в год. 6. ввечір. Просимо всіх членів прийти на означений час і вирівнати свої залеглі вкладки. Є важні справи до вирішення. — За уряд: І. Климишин, предс.; С. Новацький, кас.; М. Куба, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 10. лютого. Пожаданим є, щоби інтересовані члени явились на час і в більшій скількости, щоб можна збори перевести іщоб делегати не їхали на конвенцію лише зі своїми думками; треба спільно деякі справи обговорити, а не нарікати. — М. Дубас, А. Гарасим, М. Ю. Сеник, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. М. Грушевського, від. 219, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. лютого, в укр. прав. галі, 675 Савт 19. вул., в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на збори, бо будуть важні справи до полагодження. — Н. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Татіяна Дюкевська (Бах), пошукує брата Оводова Миколая. Має жити у Ню Йорку. Писати: **Digewsky Jakow,** International Camp (Italian), Hanau a/M, R. P. No. 16, UNRRA Team No. 27, Germany, U. S. Zone via Foreign Station, New York, N. Y.

Михайло Кутінський, пошукує рідної сестри **Олени** та приятеля **Павла Гавраса.** Писати: **J. Obenko,** 392 K. St., South Boston, Mass.

Пішко Іван, з Франції, шукає своєї сестри, з дому **Анна Пішко.** Писати: **Piszko Yean,** 265 Rue Ed Anssele. Cour Desmet No. 5, a Roubaix (Nord), France.

ТАРЗАН, ч. 1326. Вбивство вияснене.

Джена згори приглядалася цій сцені і закричала, коли револьвер вистрілив у лице її чоловіка.

Та це було лише обсмалення порохом і малпо-чоловік вхопив напасника у свої сталеві руки.

Одним швидким махом Тарзан закрутив чоловіка довкола себе, а це був Губерт Стенар.

„Ось хто є вбивником Конрада" — закликав Тарзан простодушно. — „Це той чоловік, що вчив малпу, як викрасти мій ніж".

„А тепер ще мала особиста справа, яку я маю вирівнати з тим, хто називає себе великим білим паном".